

TESTAMENT

Zaken regelen voor
je nabestaanden
en je erfenis

3 Uw testament

Waarom een testament? Omdat de wet een aantal zaken regelt maar niet alles of niet op de manier die u wilt.

5 Verschillende mogelijkheden

Wat kan er allemaal in een testament geregeld worden? Hier maakt u kennis met een aantal van de mogelijkheden.

10 Uw voordeel

Een goed testament heeft allerlei voordelen.

12 10 Redenen

Waarom een testament maken of wijzigen?

14 Bij de notaris

Dit kunt u van de notaris verwachten als u komt voor advies over wat er allemaal voor na uw overlijden geregeld kan/moet worden.

16 Vraag en antwoord

19 Checklist

Aan welke andere zaken dan een testament kunt u denken als u wat wilt regelen voor na uw overlijden?

De informatie in deze uitgave is met grote zorgvuldigheid tot stand gekomen. De informatie is algemeen van karakter en niet van toepassing op individuele situaties en personen. Voor een persoonlijk advies kunt u contact met ons opnemen. Dit is een uitgave van Netwerk Notarissen. Overnemen van tekst vinden wij plezierig mits dit met bronvermelding 'Netwerk Notarissen' gebeurt.

Als u overlijdt laat u nabestaanden achter: kinderen, een partner, familie, vrienden, huisdieren. Als u overlijdt laat u ook een erfenis na. Dat zijn uw bezittingen en uw schulden. Wat betekent uw overlijden voor uw nabestaanden en uw erfenis? Met die vraag bent u waarschijnlijk niet dagelijks bezig, misschien maakt die u zelfs wat treurig.

Maar weten dat alles goed geregeld is voor het geval u er niet meer bent, geeft een gerust gevoel. Het is dus belangrijk om over dit onderwerp na te denken. Met deze brochure willen wij u aan het denken zetten. U vindt ook verschillende tips, een checklist en zaken die u kunt regelen.

Wat is uw erfenis?

Uw erfenis bestaat in principe uit alles wat u bij overlijden aan bezittingen en schulden nalaat. Niet alle bezittingen of schulden behoren tot uw erfenis. Bijvoorbeeld: als u alimentatie moet betalen aan een ex-partner dan stopt die alimentatieverplichting bij uw overlijden. Uw erfenis kan ook een uitkering uit een verzekering zijn of een overlijdensuitkering van de werkgever. Vaak heeft u ook een 'online erfenis'; u kunt hierbij denken aan uw profielen op sociale media en gegevens die u op het internet bewaart.

Wie erft als u overlijdt?

De wet regelt een aantal zaken maar niet alles of niet op de manier die u wilt. U kunt dan ook zelf een regeling treffen, bijvoorbeeld door een testament te maken. Maar ook met een samenlevingscontract, levensverzekering of huwelijkse voorwaarden kunt u ervoor zorgen dat een deel van uw erfenis bij uw nabestaanden terechtkomt.

De wet heeft erfgenamen, degenen die van u erven, in vier groepen ingedeeld. In de eerste groep erven de partner met wie u bent getrouwd of een geregistreerd partnerschap bent aangegaan en de kinderen (groep 1). Als u niet getrouwd bent en ook geen kinderen heeft, erven de ouders, broers en zussen (groep 2). Als een broer of zus eerder is overleden dan erven zijn of haar kinderen/kleinkinderen het deel van de overleden broer of zus. In groep 3 en 4 komen verdere familieleden aan bod.

Onaangename verrassing

De wet biedt een basisregeling voor een aantal standaardsituaties. Er is in de wet geen rekening gehouden met uw persoonlijke situatie. Als u bijvoorbeeld in scheiding ligt op het moment van overlijden, zou het zomaar kunnen dat uw 'bijna-ex' tegen uw wens in toch van u erft. Ook samenwoners kunnen voor onaangename verrassingen komen te staan. Dat overkwam bijvoorbeeld de ongetrouwde partner van de Zweedse bestseller-auteur Stieg Larsson. Hij had geen testament en net als in Nederland erven in Zweden samenwonende partners wettelijk niet van elkaar. De partner van Stieg Larsson moest jarenlang procederen om in het huis te kunnen blijven wonen waarin zij met Larsson leefde.

Als u zelf het heft in handen wilt nemen, maakt u een testament. U leest hierna wat u daarin allemaal kunt regelen.

Verschillende mogelijkheden

Een testament wordt ook wel ‘uiterste wil’ genoemd. In een testament kunt u vastleggen wat er moet gebeuren als u overlijdt. Er kan veel in een testament geregeld worden, maar soms zijn er ook andere regelingen nodig zoals een samenlevingscontract of een codicil. Hierna leest u wat er allemaal mogelijk is in een testament.

Getrouwd en kinderen

In de wet is een basisregeling opgenomen voor getrouwde partners die kinderen hebben. Dit wordt de ‘wettelijke verdeling’ genoemd. Dit houdt kort gezegd in dat de echtgenoot of de geregistreerd partner die achterblijft de erfenis krijgt. De kinderen kunnen hun erfdeel pas opeisen als ook de achterblijvende partner is overleden en bij andere in de wet genoemde situaties. Het maken van een testament is zeker het over-

wegen waard! U kunt namelijk de wettelijke verdeling op een aantal punten aanpassen aan uw persoonlijke situatie. Daarnaast is het mogelijk met een testament erfbelasting te besparen of uit te stellen.

Ongetrouwd en kinderen

Als een van de samenwonende partners overlijdt, bepaalt de wet dat de kinderen erven. Vaak is het echter de bedoeling dat eerst de partner erft en pas als die er niet meer is, de kinderen. Hiervoor is een testament en een samenlevingscontract nodig. Daarnaast is het mogelijk met een testament erfbelasting te besparen of uit te stellen.

Partner

Als u getrouwd bent, dan erft uw partner automatisch op grond van de wet. Een testament kan voor u interessant zijn als u bijvoorbeeld wilt regelen wie uw erfenis krijgt als u er allebei niet meer bent. Heeft u een partner met wie u niet getrouwd bent, dan erft deze niet van u als u geen testament heeft.

Kinderen uit eerdere relatie

Heeft u kinderen uit een eerdere relatie? Dan kan onder omstandigheden de andere ouder, dus uw ex-echtgenoot/partner, via uw kinderen van u erven. Met een testament kan dat worden voorkomen.

Aan het scheiden

Als u aan het scheiden bent of de scheiding al rond is, is het goed om na te gaan of uw ex-echtgenoot/partner niet langer van u erft. Daarbij maakt het uit of u getrouwd was of samenwonend en of u een testament voor uw partner had gemaakt. Wij kunnen u daarover informeren.

tip

Goed doel

U kunt een goed doel als erfgenaam kiezen. U bepaalt zelf welk deel van uw erfenis naar het goede doel gaat: alles of een deel. Goede doelen die door de Belastingdienst zijn erkend, zijn volledig vrijgesteld van erfbelasting.

Erfgenamen aanwijzen

In een testament kunt u zelf bepalen hoe uw erfenis wordt verdeeld. Dat doet u door het aanwijzen van erfgenamen. U bent vrij om te bepalen wie uw erfgenamen zijn; ook als u getrouwd bent en/of kinderen heeft. Een echtgenoot en kinderen hebben, als zij geen erfgenaam zijn, wel recht op een deel van de erfenis, maar dan moeten zij wel zelf na het overlijden van hun echtgenoot/ouder in actie komen.

tip

Belasting besparen

Een goed testament helpt om bij overlijden belasting te besparen. Soms wordt gekozen voor een testament dat uitgaat van het verschuiven van erfbelasting in plaats van besparing. Reden hiervoor kan zijn dat het geld 'vastzit' in een huis of in beleggingen. Het betalen van erfbelasting wordt dan verschoven tot na het overlijden van beiden. Het is bijna altijd fiscaal gunstig om naast de kinderen ook de kleinkinderen te laten erven. Een kleinkind kan van een grootouder een bedrag van ruim 20.000 euro belastingvrij erven als deze een legaat opneemt in zijn testament. Het kleinkind krijgt dan bij overlijden van oma of opa geld zonder dat daarover erfbelasting hoeft te worden betaald.

Geld of bepaalde bezittingen vermaken

Het is mogelijk legaten in een testament op te nemen. U kunt zo geldbedragen of een bepaalde bezitting vermaken aan specifieke begunstigen, bijvoorbeeld het vermaken van een auto aan uw neef. Wilt u inboedelgoederen vermaken, dan hoeft dat niet per se bij testament. U kunt dan een codicil maken. Als dit handgeschreven stuk aan een aantal eisen voldoet, is het geldig bij overlijden.

Iemand die de erfenis goed afwikkelt

In uw testament kunt u iemand aanwijzen die uw erfenis afwikkelt; dit is een executeur. Als er een executeur is, kan de erfenis makkelijker worden afgewikkeld en wordt in veel gevallen onenigheid tussen de erfgenamen voorkomen. Het hangt van de samenstelling van uw vermogen af of de afwikkeling van uw erfenis een moeilijke taak voor de executeur is. Houd daar rekening mee bij het aanwijzen van een executeur. Als u geen geschikte executeur in uw omgeving kent, kunt u – als u dat wilt – de Netwerknotariss in uw testament als executeur aanwijzen.

Online erfenis

Wat gebeurt er met het online leven als een Twitteraar of Facebooker overlijdt? Na overlijden is het voor nabestaanden een hele toer om een account van de overledene te verwijderen; want de inloggegevens van de overledene zijn meestal niet bekend. Ook weten veel nabestaanden niet in welke sociale netwerken de overledene actief was. ‘De sociale media executeur’ regelt het online leven na de dood zoals u dat wilt. Via een testament laat u deze sociale media executeur weten wat er met uw online bestaan na uw overlijden moet gebeuren.

tip

Codicil

Een testament is niet altijd nodig. Voor sommige regelingen hoeft u geen testament te maken. Sommige zaken kunt u vastleggen in een codicil. Een codicil is een handgeschreven stuk dat u zelf heeft gemaakt. Wat kunt u regelen in een codicil? Onder meer:

- bepaalde sieraden nalaten
  - bepaalde spullen vermaken
  - uw wensen over de uitvaart kenbaar maken
- Wij hebben een voorbeeld van een codicil voor u beschikbaar. Er zijn strikte voorschriften over hoe een codicil gemaakt moet worden. Wij kunnen u daarover informeren.

Het beschikbaar stellen van organen voor donatie of bezwaar maken tegen orgaan-donatie kunt u regelen via het donorformulier (www.donorregister.nl).

De ‘uitsluitingsclausule’

Een echtscheiding van uw kind kan tot gevolg hebben dat uw schoonkind recht heeft op een gedeelte van uw erfenis. Als uw kind in gemeenschap van goederen is getrouwd, heeft de ex-echtgenoot van uw kind bij een echtscheiding recht op de helft van de (waarde van de) erfenis die uw kind van u gekregen heeft. Ook op grond van huwelijkse voorwaarden kan een ex-echtgenoot recht hebben op een gedeelte van de (waarde van de) erfenis. De enige manier om dit te voorkomen is door een testament te maken. In een testament kan namelijk een zogenaamde ‘uitsluitingsclausule’ worden opgenomen.

tip

Levenstestament

Een testament gaat werken als u bent overleden. In de periode voorafgaand aan uw overlijden kunt u door ziekte of door hoge leeftijd misschien niet meer zelf voor uw financiële en andere zaken zorgen. Het is goed om voor die situatie een levenstestament te hebben dat u bij de Netwerknotararis kunt maken.

Hierin vertrouwt u uw zaken aan een of meerdere personen toe; deze kan ook direct na uw overlijden ervoor zorgen dat alles verloopt zoals u het had gewild. Deze persoon kan na uw overlijden direct met de notaris contact opnemen zodat uw testament snel na uw overlijden wordt geopend en iedereen weet waar hij recht op heeft.

Vermogen in de familie houden

Als een persoon van u geërfd heeft en deze overlijdt daarna, dan vererft dat wat over is van uw erfenis naar zijn erfgenamen. Hierdoor kan het vermogen buiten de familie terecht komen. In uw testament kunt u daar rekening mee houden en bepalen dat het vermogen doorvererft binnen uw familie.

Eigen bijdrage voor de AWBZ

In uw testament kunt u rekening houden met zorgbijdragen die in de toekomst betaald moeten worden. Hiermee kan worden voorkomen dat de achterblijvende ouder de erfenis van de kinderen in het verpleeg- of verzorgingshuis moet 'opeten'.

Banksparen

Veel mensen doen aan banksparen voor de aflossing van de hypotheek in de toekomst of voor hun pensioen. In uw testament kunt u regelen wie het saldo van deze bankspaarrekening krijgt als u overlijdt. Bijvoorbeeld uw partner met wie u eigenaar bent van uw woning.

Wist u dat ...

partners ieder een eigen testament maken? Partners maken vaak een testament waarin dezelfde regelingen staan. Toch zegt de wet dat iedereen, ook partners, een eigen testament moet maken. Wij noemen dat in vaktaal vaak 'gelijkluidende testamenten'. Volgens de wet maakt iedereen een eigen testament omdat het testament op elk moment weer door een nieuw testament vervangen kan worden. Daar is de toestemming van de partner niet voor nodig.

Uw voordeel

Een goed testament heeft allerlei voordelen. Hieronder zetten we een aantal van die voordelen op een rij.

Jonge gezinnen

Voor jonge gezinnen is een testament geen overbodige luxe. Ongetrouwde partners erven namelijk niet automatisch van elkaar. Als er een kindje wordt geboren, krijgt deze volgens de wet de erfenis als een van zijn ouders overlijdt terwijl de partner niets erft! Een andere belangrijke reden om een testament te maken, is het aanwijzen van een voogd en een bewindvoerder voor als beide ouders (of die nu getrouwd zijn of niet) overlijden.

Gescheiden ouders

Via de kinderen blijft u met de andere ouder van uw kinderen verbonden. Met een testament kunt u regelen dat uw ex geen bemoeienis met of recht op uw erfenis heeft.

Mensen zonder partner en zonder kinderen

De wet regelt dat uw ouders, broers en zussen uw erfenis krijgen. Vaak zijn ouders al op leeftijd en is het zonde van de erfbelasting als ze eerst van u erven, kort daarna overlijden en de erfenis naar uw broers en zussen gaat. Met een testament kunt u zelf bepalen wie uw erfenis krijgt.

Ondernemers

Door het (plotseling) overlijden van een ondernemer kan het bedrijf in handen komen van erfgenamen die geen verstand hebben van ondernemen. Hierdoor kan uw bedrijf in problemen komen en kan er ruzie tussen de erfgenamen ontstaan. Met een goed testament en misschien wat aanvullende maatregelen kunt u veel problemen voorkomen en uw bedrijfsopvolging goed regelen.

10 redenen om een testament te maken of te wijzigen

1 De wettelijke verdeling aanpassen

De wettelijke verdeling geldt voor getrouwde partners met kinderen zonder testament. Door een testament te maken kunt u de wettelijke verdeling naar uw eigen situatie aanpassen.

2 Erfbelasting uitstellen of besparen

Een testament is van invloed op het uitstellen of besparen van erfbelasting die erfgenamen moeten betalen. Bij het kiezen van een geschikte testamentvorm wordt rekening gehouden met welke keuze u over de erfbelasting maakt. Met het tweetraps-testament kan erfbelasting worden uitgesteld naar het moment van het overlijden van de laatste ouder. Het tweetraps-testament kan in sommige gevallen ertoe leiden dat over het overlijden van beide ouders meer erfbelasting moet worden betaald dan bijvoorbeeld bij een wettelijke verdeling. Als u bij ons een testament maakt, adviseren wij u over deze zaken.

3 Uitsluitingsclausule

Met een uitsluitingsclausule voorkomt u dat degene die van u geërfd heeft uw erfenis moet delen met zijn ex-partner als hij/zij zou gaan scheiden. U bepaalt met deze clausule namelijk in het testament dat de erfenis altijd privé is voor degene die van u erft.

4 Voordeel voor kleinkinderen

Met het opnemen van een legaat aan kleinkinderen kunt u bijna altijd besparing van erfbelasting bereiken. Grootouders kunnen namelijk hun kleinkinderen een bedrag belastingvrij nalaten. Hierdoor gaat er een deel van de erfenis over naar de kleinkinderen zonder dat daarover erfbelasting moet worden betaald. De andere erfgenamen betalen hierdoor minder erfbelasting. Wij kunnen het legaat in het testament zó voor u vormgeven zodat het aansluit bij het moment waarop u wilt dat de kleinkinderen het geld krijgen. Bijvoorbeeld pas als ze 23 jaar zijn of pas als beide grootouders zijn overleden.

5 Executeur aanstellen

Een executeur regelt de administratieve afwikkeling van uw erfenis, zoals het opzeggen van abonnementen, het doen van belastingaangifte en het betalen van rekeningen. Dit is praktisch, vooral als er meerdere erfgenamen zijn. We zien in de praktijk dat de aanwezigheid van een executeur ook onenigheid tussen de erfgenamen voorkomt. Vaak is de executeur ook degene die de uitvaart regelt. Een executeur moet in een testament worden aangesteld.

6 Andere erfgenamen aanwijzen

Als iemand overlijdt die geen testament gemaakt heeft, regelt de wet wie de erfgenamen zijn en hoe de erfenis wordt verdeeld. Als iemand die geen partner en kinderen heeft overlijdt, dan erven zijn/haar ouders, broers en zussen. Als er geen contact is met een van deze personen, dan kunt u door een testament te maken ervoor kiezen deze persoon niet te laten erven. Ook als u bijvoorbeeld geld aan een goed doel wilt nalaten, moet hiervoor een testament worden gemaakt.

Voor niet-getrouwde partners geldt dat een testament nodig is om van elkaar te erven. In een samenlevingscontract kan ook een stukje erven worden geregeld, maar alleen voor de bezittingen waarvan de partners samen eigenaar zijn.

7 Testament verouderd

Omdat het erfrecht in 2003 ingrijpend is gewijzigd en ook de wet die de erfbelastingen regelt in 2010 is gewijzigd, zien we dat oudere testaments anders kunnen uitpakken dan bij het maken van het testament was bedoeld. Om verwarring over en ongewenste effecten van het testament te voorkomen, kan in veel gevallen het testament beter worden vernieuwd.

8 'AWBZ'-clausule

In uw testament kunt u de clausule opnemen die ervoor zorgt dat de kinderen hun erfdeel krijgen als de achtergebleven ouder in een 'AWBZ'-instelling wordt opgenomen. Hiermee voorkomt u dat de achtergebleven ouder de erfenis van de kinderen moet 'opeten'.

9 Bedrijfsopvolger aanwijzen

Door het overlijden van een ondernemer kan een bedrijf in handen komen van erfgenamen die geen verstand hebben van ondernemen. Hierdoor kan het bedrijf in problemen komen en kan er ruzie tussen de erfgenamen ontstaan. Met een goed testament en misschien wat aanvullende maatregelen kunt u veel problemen voorkomen.

10 Nederlands recht voor buitenlandse bezittingen

Heeft u zowel bezittingen in Nederland als in het buitenland? Het is in veel gevallen handig als het testament dat u in Nederland maakt ook in het buitenland geldt. In veel gevallen kan daarvoor een clausule in het Nederlandse testament worden opgenomen.

De notaris kan u adviseren over alles wat met erfenissen te maken heeft. In een eerste gesprek bespreekt u uw wensen met de notaris.

De notaris informeert u over de mogelijkheden en geeft vervolgens een concreet advies hoe u uw wensen kunt realiseren. Het is handig als u de notaris inzicht kunt geven in uw financiële zaken. Om u goed te kunnen adviseren is het belangrijk voor ons om te weten welke polissen, lijfrenteverzekeringen en andere regelingen u al in verband met uw overlijden heeft afgesloten. De notaris kan, als u dat wilt, ook voor u berekenen hoeveel erfbelasting er over uw erfenis betaald moet worden.

- 1 Na of tijdens het eerste gesprek adviseren we aan de hand van uw wensen hoe u uw erfenis het beste kunt regelen. Als u besluit een testament te maken, maken we een ontwerp van uw testament. Wij kunnen bijvoorbeeld ook voor u contact opnemen met uw verzekeringsmaatschappij over de begunstiging van een levensverzekering of juridische vraagstukken uitzoeken.
- 2 Het ontwerp van het testament kunt u thuis rustig nalezen. Na het lezen bespreken we of de tekst van het testament goed is of nog moet worden aangepast.
- 3 Als u het met het ontwerp eens bent, maken we een afspraak om het testament te ondertekenen. Het originele testament wordt in onze kluis bewaard; u krijgt een afschrift van het testament mee.
- 4 Aan het Centraal Testamentenregister geven we door dat u een testament heeft gemaakt, zodat na overlijden het testament kan worden teruggevonden. De inhoud van het testament maken we niet bekend aan het register.
- 5 Een testament kunt u altijd nog wijzigen; dit wordt 'herroepen' genoemd. Wacht hier nooit te lang mee; als u door ziekte (bijvoorbeeld dementie) geestelijk niet meer in staat bent om een akte te ondertekenen, is het wijzigen van een testament niet meer mogelijk.

Vraag Antwoord

Wij hebben een sympathieke schoonzoon. Echter, onze dochter is eerder getrouwd geweest. Na haar scheiding vroegen we ons af wat er met onze erfenis zou zijn gebeurd als een van ons vóór de scheiding zou zijn overleden. We hebben er toen niet verder over nagedacht, maar nu we een nieuwe schoonzoon hebben, hoe graag we hem ook mogen, kwam deze vraag weer bij ons op.

In principe zijn de eigen kinderen erfgenamen en niet de 'schoonkinderen'. Maar: een echtscheiding kan echter tot gevolg hebben dat het schoonkind toch recht heeft op een gedeelte van uw erfenis. Als uw kind in gemeenschap van goederen is getrouwd, dan heeft de ex-echtgenoot van het kind bij een echtscheiding recht op de helft van de erfenis. Ook op grond van huwelijkse voorwaarden kan een ex-echtgenoot recht hebben op een gedeelte van (de waarde van de) erfenis. U kunt dit voorkomen door een testament te maken. In een testament kan namelijk een zogenaamde 'uitsluitingsclausule' worden opgenomen. Door deze clausule komt uw erfenis alleen ten goede aan uw eigen kind en blijft de erfenis dus voor uw kind privé. De erfenis hoeft dan niet te worden gedeeld met de (ex-)echtgenoot van uw kind.

Mijn buurman heeft al jaren geen contact meer met zijn oudste zoon. Hij is al op leeftijd en maakt zich veel zorgen over wat er met zijn geld gebeurt als hij doodgaat. Zijn oudste zoon is namelijk verslaafd aan drugs. Hoe kan ik mijn buurman helpen?

Uw buurman kan voor deze situatie iets regelen in zijn testament. Zonder de situatie van uw buurman precies te kennen, kan ik in het algemeen het volgende erover opmerken. Het is mogelijk om in een testament een kind te onterven; een ontferd kind kan wel aanspraak maken op zijn legitieme portie. Dit is een minimum aanspraak in de erfenis van een ouder. Als het de bedoeling is dat het kind wel erft maar het geld niet helemaal opgaat aan drugs, dan is daar ook een oplossing voor in het testament. Een bewindvoerder past dan op de erfenis. Ik help uw buurman graag met een advies voor zijn specifieke situatie.

Moet ik een testament maken nu ik gescheiden ben? Ik ben gescheiden en heb drie kinderen. Toen mijn ex en ik tien jaar geleden trouwden, hebben we bij de notaris een testament gemaakt.

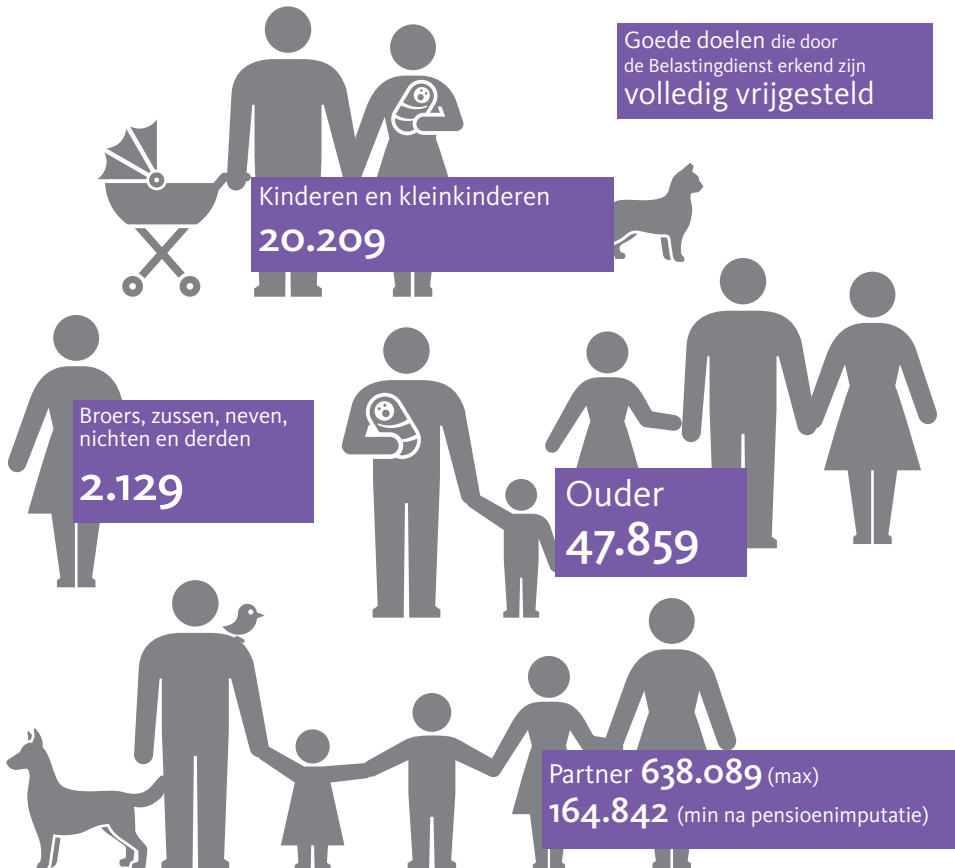
Voor ouders die gaan scheiden, of al gescheiden zijn, is een testament extra belangrijk. Bij een (echt)scheiding moet veel worden geregeld. De scheiding is pas rond als de rechter de echtscheiding heeft uitgesproken. Mocht een van beiden in de tussentijd overlijden, dan kan de bijna-ex toch erven! Het is daarom verstandig om een testament te maken zodra u weet dat u gaat scheiden. Onder omstandigheden kan uw ex via uw kinderen van u erven. Dat is ook iets waarmee u rekening kunt houden in uw testament.

Kunnen wij ons kind onterven? Wij staan niet meer op zo'n goede voet met onze dochter. Zij heeft keuzes gemaakt in haar leven waar wij totaal niet achter staan. Als zij van ons erft, dan valt ons geld in verkeerde handen.

Kinderen kunnen in een testament worden onterfd. Zij zijn dan geen erfgenaam meer. Wel kan een kind dat onterfd is, zijn legitieme portie (minimumdeel) opeisen, maar kan ook besluiten dat niet te doen. Als een kind de legitieme portie opeist, moet zijn erfdeel aan hem worden uitbetaald. Niet in alle gevallen hoeft dit erfdeel meteen na overlijden te worden uitbetaald; in veel gevallen hoeft dit pas te gebeuren als beide ouders zijn overleden. Wij kunnen u informeren wanneer dit het geval is. Als u wel wilt dat uw kind erft, maar u bang bent dat anderen daarvan profiteren, dan zou u een zogenaamd bewind over de erfenis kunnen overwegen. Dit bewind regelt u met een testament.

Als iemand van u een erfenis krijgt

Als iemand van u een erfenis krijgt, moet hij/zij erfbelasting betalen als hij/zij meer krijgt dan het voor hem/haar vrijgestelde bedrag. Hieronder is een aantal van de vrijstellingen voor de erfbelasting in 2017 opgenomen.

Checklist

Naast een testament of codicil kan het verstandig zijn om ook andere zaken te regelen voor uw overlijden. Hieronder een aantal suggesties.

- Heeft u uw nabestaanden op de hoogte gesteld van uw wensen over uw uitvaart? Als u wilt dat een bepaald persoon uw uitvaart regelt, kunt u daarvoor in uw testament een executeur aanwijzen. Als u specifieke wensen heeft voor uw begrafenis (muziek, wie uit te nodigen etc.) is het wellicht prettig voor uw nabestaanden dat u die op papier zet. Een adressenbestand voor de rouwannonces kan ook handig zijn voor uw nabestaanden.
- Als u uw organen wilt afstaan na uw overlijden kunt u dat laten registreren via www.donorregister.nl.
- Heeft u iets geregeld voor uw huisdieren voor als u overlijdt?
- Heeft u spullen geleend die na uw overlijden teruggeven moeten worden aan de eigenaar? Bijvoorbeeld: de rollator die u nu gebruikt en die u heeft geleend van de benedenbuurman.
- Wie moet er na uw overlijden gewaarshuwd worden? U kunt hier een lijst van maken die u op een goed zichtbare plek bewaart.
- Wat zijn de adressen van degenen die moeten weten dat u verhuist naar een verpleeghuis of als u langdurig in het ziekenhuis ligt?

Uw Netwerknotararis

Netwerk Notarissen vormen een organisatie van ruim 150 Nederlandse notariskantoren. Wij werken nauw samen en kunnen zo mensen beter van dienst zijn op de kruispunten van hun leven.

Netwerk Notarissen staan open voor alles dat nieuw is en staan midden in de snel veranderende maatschappij. We schetsen actuele scenario's voor onze cliënten en zoeken direct passende oplossingen bij de nieuw ontstane werkelijkheid. Netwerk Notarissen staan in open contact met elkaar. We delen onze kennis, ervaring en ons netwerk zodat dit iedereen ten goede kan komen.

Netwerk Notarissen zitten niet in hun studeerkamer te verstoffen, maar nemen pro-actief deel aan de maatschappelijke discussie, via kranten, radio, tv, en ook in 'Den Haag'. Dat doen we in taal die voor iedereen te volgen is. Om de mensen in het land beter te informeren en elkaar beter te begrijpen. Door te werken zoals we werken, kunnen Netwerk Notarissen net iets meer essentiële waarde leveren op de kruispunten van uw leven. Vandaar onze lijfspreuk:

Netwerk Notarissen. Net Iets Meer Notaris.
